

I Semester B.Com. Examination, Nov./Dec. 2017
(Freshers + Repeaters) (CBCS) (2014-15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I
Yaksha Prasna Sangraha, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.
2) Answer Question I, V and VI in **Sanskrit** only.

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select the correct answer.

1) व्यासः किं रचितवान् ?

अ) महाभारतम् आ) रामायणं इ) भागवतं ई) बृहत्थकथा

2) महाभारते कति पर्वाः सन्ति ?

अ) एकादश आ) द्वादश इ) अष्टादश ई) दश

3) वृकोदरः कः ?

अ) अर्जुनः आ) भीमः इ) सहदेवः ई) नकुलः

4) हतान् भ्रातृन् टष्ट्वा कः विललाप ?

अ) युधिष्ठिरः आ) अर्जुनः इ) नकुलः ई) सहदेवः

5) अहं बकः इति कः उक्तवान् ?

अ) गन्धर्वः आ) यक्षः इ) राक्षसः ई) देवः

6) केन श्रोत्रियः भवति ?

अ) तपसा आ) धृत्या इ) श्रुतेन ई) बुद्धिमता

7) ब्राह्मणानां मानुषो भावः कः ?

अ) स्वाध्यायं आ) देवत्वं इ) मरणं ई) परिवायः

8) किं निवपतां वरम् ?

अ) वर्षम्

आ) बीजं

इ) गावः

ई) पुत्रः

9) दैवकृतः सखा किम् ?

अ) भार्या

आ) पुत्र

इ) पर्जन्यः

ई) दानम्

10) किं हित्वा न शोचति ?

अ) मानं

आ) क्रोधं

इ) कामं

ई) लोभं

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any two** questions.

1) महाभारतस्य विकासमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಮಹಾಭಾರತದ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the development of Mahabharatha.

2) युधिष्ठिरस्य विलापः ।

ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ವಿಲಾಪ.

Lamentation of Yudhisthira.

3) यक्षप्रश्नकथां संगृह्य लिखत ।

ಯಕ್ಷ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Summarise the story of Yakshaprasna.

III. त्रयाणां श्लोकानां अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(3×4=12)

ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any three** slokas.

1) नास्य जेता रणे कश्चिद जेता नैष कस्यचित् ।

ಸೌಡ್ಯಂ ಮೃತ್ಯುವಶಂ ಯಾತಃ ಕಥಂ ಜಿಷ್ಣುರ್ಮಹಾಬಲಃ ॥

2) रुद्राणां वा वसुनां वा मरुतां वा प्रधानभाक् ।

ಪೃಚ್ಛಾಮಿ ಕೌ ಭವಾನ್ ದೇವೌ ನೈತಚ್ಛಕುನಿನಾ ಕೃತಮ್ ॥

- 3) न चाहं कामये यक्ष तव पूर्वपरिग्रहम् ।
यथाप्रज्ञं तु ते प्रश्नान् प्रतिवक्ष्यामि पृच्छ माम् ॥
- 4) इन्द्रियार्थाननुभवन् बुद्धिमान् लोकपूजितः ।
संमतः सर्वभूतानां उच्छ्वसन् को न जीवति ॥
- 5) तपः स्वधर्मवर्तित्वं मनसो दमनं दमः ।
क्षमा द्वन्द्वसहिष्णुत्वं हीरकार्यं निवर्तनम् ॥

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any two sentences.

- 1) कुन्ति पुत्रस्तवेति वै ।
- 2) नीतं मया प्रेतवशं तवानुजाः ।
- 3) चिन्ता बहुतरी तृणात् ।
- 4) को मत्सरः स्मृतः ।

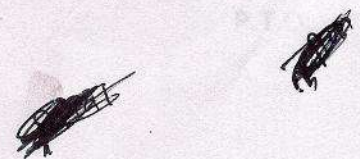
V. संस्कृत भाषया उत्तरं लिखत ।

अ) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

- 1) भ्रातृन्
- 2) कुन्ति
- 3) भीमसेनं
- 4) मम
- 5) भवान्
- 6) पितृणाम्
- 7) मित्रं
- 8) तपः

पत्नी

आ) पञ्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

- 1) विललाप
- 2) व्याकरोषि
- 3) तिष्ठति.
- 4) पृच्छ
- 5) मन्यते
- 6) स्यात्
- 7) व्रजेत्
- 8) कथयतु

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

(5×2=10)

भारतवर्षे अरुण नाम्ना महर्षिः आसीत् । सः गौतम वंशस्थः । सः बहूनि अन्नादि दानं कृत्वा वाजश्रवस् इति नामं लब्धवान् । तस्य नचिकेत नाम्ना पुत्रः आसीत् । पितुः तं विधिवत् विद्यां अभ्यासितवान् । एकदा वाजश्रवः विश्वजित् नाम्ना बृहत् यज्ञं कृतवान् । नियमानुसारेण स महर्षिः सर्वस्वं ऋत्विभ्यः दानं कृतवान् । तेषु धेनुषु काचित् जरायुक्ताः जलमपि पातुं असमर्थाः आसन् ।

प्रश्ना :

- 1) महर्षेः नामं वंशं च किम् ?
- 2) सः वाजश्रवस् इति नामं किमर्थं लब्धवान् ?
- 3) तस्य पुत्रस्य नाम किम् ?
- 4) विश्वजित् यागे महर्षिः किं कृतवान् ?
- 5) धेनवः कथं आसन् ?